

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conferenceความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวสเปนต่อแหล่งท่องเที่ยวปางช้าง อำเภอแม่แตง เชียงใหม่
Expectations and Perceptions of Spanish Tourists on the Elephant Camp, Mae Taeng District, Chiang Maiวิฑูร แจ่มจำรัส (Vitool Jaemjamrat)¹ อัศวิน แสงพิกุล (Aswin Sangpikul)²

บทคัดย่อ

ปัจจุบันเป็นเวลามากกว่า 60 ปีมีการเปลี่ยนแปลงด้านการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวอย่างมากเมื่อเทียบกับอดีต เพราะในปัจจุบันมีการให้ความสนใจการท่องเที่ยวแบบเชิงนิเวศ (Eco-tourism) ทำให้การท่องเที่ยวปางช้างถูกมองในแง่ลบ โดยนักท่องเที่ยวบางกลุ่ม 2 ประเด็น 1.ปัญหาด้านภาพพจน์ด้วยการกล่าวว่าเป็นการท่องเที่ยวที่ทรมาณสัตว์เป็นการท่องเที่ยวแบบไม่คำนึงถึงการใช้แรงงานช้างที่ถูกนำมาแสดงด้วยการใช้ตะขอสับช้าง ตีช้างและมองว่าการฝึกสอนช้างเป็นการบังคับทารุณช้าง 2.ปัญหาภาพลักษณ์ของปางช้างที่ติดอยู่ในจินตนาการนักท่องเที่ยวต่างประเทศบางกลุ่มเป็นไปในแง่ลบว่าเป็นสถานที่ใช้แรงงานสัตว์อย่างทารุณและเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการท่องเที่ยวไม่ยกย่องช้าง ไม่อยากดูการแสดงช้าง และไม่สนุกสนาน ตื่นเต้น มีความสุขเหมือนในอดีต ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่สถานที่ท่องเที่ยวแบบละครสัตว์ของต่างประเทศกำลังทยอยปิดตัวลงเรื่อยๆ ผลการวิจัยพบว่า จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน ระดับความคาดหวัง การรับรู้และทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวสเปนต่อแหล่งท่องเที่ยวปางช้าง อำเภอแม่แตง เชียงใหม่ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ที่มีสถานภาพส่วนใหญ่สมรส อายุระหว่าง 31-40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ที่ประกอบอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้ต่อเดือน 1,500 – 2,500€ ในกลุ่มที่มีลักษณะการเดินทางกับคู่รัก และส่วนใหญ่ไม่ใช่สมาชิกองค์กรเกี่ยวกับสัตว์ เป็นกลุ่มที่ส่วนใหญ่ชอบดูสารคดีสัตว์หรือรายการทีวีเกี่ยวกับสัตว์ ที่ส่วนใหญ่เคยรับรู้การใช้ความรุนแรงกับช้างในไทย ส่วนมากนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ จะมีสัตว์เลี้ยงในบ้าน ในด้านปัจจัยดึงดูดการท่องเที่ยวที่มีต่อความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อปางช้างเดินทางมาปางช้างเนื่องจากปางช้างอยู่ในสภาพแวดล้อมที่กลมกลืนกับธรรมชาติ ตามลำดับ

คำสำคัญ ความคาดหวัง การรับรู้ ธรรมชาติ ปัจจัยดึงดูด ทัศนคติ

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย e-mail : lekblack03102525@gmail.co

² รองศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำภาควิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย e-mail : aswin.sal@dpu.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

Abstract

The present time, more than twenty six years that Tourism and tourist changes when compared to previous times because in the current that interested Eco-tourism caused elephant camp tourism was view as negative by some tourists that divided two issues 1. The image problems with said that animal torture tourism regardless of using of elephants labor were shown by use the elephant hook, hitting the elephants, and staring at elephant training was a cruelty to the elephants. 2. The image problems of the elephant camp in the foreign tourists imagination some groups were negative that where to used the cruelty animal's labor, and changing to tourism behavior did not to ride the elephant, did not to watch the elephant show and did not have fun and excited, happiness in the previous time which include with the current situation that international circus tourists attractions were gradually rolling down. The results revealed that from total number of samples 400 persons, the level of expectation, perception and attitude of Spanish tourists to elephant camp attraction in Mae Taeng District, Chiang Mai, Most of the females are mostly marital status aged between 31-40 years old undergraduate degree that earn a living in private company employee income per month 1,500 – 2,500€ in the group that looks like traveling with couples, and most of the animals were not corporate members It was the group that most prefer to watch animal documentaries or animal TV program Most of all, it had been known to use violence with elephants in Thailand Most tourists will have had pets in the house In the pull factor of tourism, attracting tourists to the expectations of tourists with elephant camp journey to the elephant camp, because the elephant camp was in harmonious environment with nature, respectively.

Keywords: Expectation, Perception, Nature, Pull factor, Attitude

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

บทนำ

ปัจจุบันเป็นเวลามากกว่า 60 ปีมีการเปลี่ยนแปลงด้านการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวอย่างมากเมื่อเทียบกับอดีต เพราะในปัจจุบันมีการให้ความสนใจการท่องเที่ยวแบบเชิงนิเวศ (Eco-tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมล้วนเป็นสิ่งสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสัตว์ป่าก็เป็นปัจจัยสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่นเดียวกัน ซึ่งจึงถูกมองในแง่ลบโดยนักท่องเที่ยวบางกลุ่ม 2 ประเด็น 1.ปัญหาด้านภาพพจน์ด้วยการกล่าวว่าเป็นการท่องเที่ยวที่ทรมาณสัตว์เป็นการท่องเที่ยวแบบไม่คำนึงถึงการใช้แรงงานช้างที่ถูกนำมาแสดงด้วยการใช้ตะขอสับช้างตีช้างและมองว่าการฝึกสอนช้างเป็นการรังควานทารุณช้าง 2.ปัญหาภาพลักษณ์ของปางช้างที่ติดอยู่ในจินตนาการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศบางกลุ่มเป็นไปในแง่ลบว่าเป็นสถานที่ใช้แรงงานสัตว์อย่างทารุณและเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวไม่อยากรับชมช้างไม่อยากรับชมการแสดงช้างและไม่สนุกสนาน ตื่นเต้น มีความสุขเหมือนในอดีต ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่สถานที่ท่องเที่ยวแบบละครสัตว์ของต่างประเทศกำลังทยอยปิดตัวลงเรื่อย ๆ เช่น สำนักข่าว บีบีซีไทยอ้างถึง ข่าวคณะละครสัตว์ชื่อดังของสหรัฐฯ เตรียมปิดกิจการ หลังแสดงมา 146 ปีเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2017 "ริงลิงบราเธอร์สและบาร์นัมแอนด์เบย์" โดยจะปิดตัวลงในเดือนพฤษภาคม 2017 จากรายงานข่าวที่เกิดขึ้นทำให้เราสามารถเข้าใจพฤติกรรมของผู้บริโภคชาวต่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเพราะมีการคำนึงถึง แนวคิดท่องเที่ยวแบบ(Eco-tourism) โดยมีการคำนึงถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสัตว์ป่า เว้นการทารุณ สัตว์ การใช้แรงงานสัตว์ รวมถึงการกล่าวโจมตีธุรกิจที่ใช้สัตว์ในการสร้างรายได้อันเป็นผลกระทบต่อการท่องเที่ยวปางช้างในประเทศไทยเพราะมีการกล่าวโจมตีในการทรมาณสัตว์ การใช้แรงงานสัตว์ ทำให้เกิดการต่อต้านจากนักท่องเที่ยว เมื่อนักท่องเที่ยวมาเที่ยวปางช้าง จึงไม่อยากรับชม ดูการแสดง พร้อมแสดงอาการเศร้าใจ สลดใจ หรือมีสีหน้าไม่มีความสุข เมื่อเห็นการแสดงช้าง จากปัญหาภาพพจน์และภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นเป็นภาพการนึกคิดที่ติดอยู่ในจิตใจ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศบางกลุ่มกำลังเป็นประเด็นบั่นทอนการท่องเที่ยวด้านปางช้างอันอาจนำมาซึ่งการต่อต้านการท่องเที่ยวปางช้างและการท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยที่ปัญหาเหล่านี้ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างทั่วถึง

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ต่อการท่องเที่ยวปางช้างกับนักท่องเที่ยวชาวสเปน ซึ่งเป็นตลาดในประเทศยุโรปที่มีความอ่อนไหวเรื่องการท่องเที่ยวโดยใช้ช้างเพราะในปัจจุบันประเทศในกลุ่มยุโรปมีองค์การระหว่างประเทศที่ทำการต่อต้านการนำช้างไปใช้แรงงาน การทรมาณช้าง การค้าช้าง การนำช้างไปใช้ประกอบตกแต่ง และยังมีรายการวิทยุโทรทัศน์ที่ให้ความรู้และต่อต้านการทรมาณสัตว์ อันก่อให้เกิดปัญหาภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวและมีผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวสเปนการวิจัยนี้มุ่งหวังที่จะสำรวจและศึกษาระดับความคาดหวัง การรับรู้และทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวสเปนว่ามีความพึงพอใจต่อการมาท่องเที่ยวปางช้างมากน้อยเพียงใด เพื่อนำผลที่ได้จากการสำรวจและการศึกษามาปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เสนอแนะแนวทางในการท่องเที่ยวปางช้างให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวสเปน เพื่อแก้ปัญหาภาพพจน์และภาพลักษณ์การท่องเที่ยวปางช้าง อันเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมทางการตลาดการท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวประเภทปางช้างในประเทศไทย รวมถึงเสนอแนะแนวทางการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่เกี่ยวข้องกับปางช้างที่เป็นช้างบ้านและช้างป่าที่เป็นปัญหาในขณะนี้ เพื่อประโยชน์ของทุกฝ่ายในอนาคต

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

วัตถุประสงค์ (และกรอบแนวคิด ถ้ามี)

1. เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของชาวสเปนต่อการท่องเที่ยวป่างช้างในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวสเปนต่อการท่องเที่ยวป่างช้างในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวสเปนต่อการท่องเที่ยวป่างช้างอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
4. เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวสเปน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ที่มีต่อการท่องเที่ยวป่างช้างอำเภอแม่แตงเชียงใหม่

ระเบียบวิธีวิจัย

ในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาวิเคราะห์ใช้วิธีการทางสถิติ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้
2. ลงรหัสข้อมูล แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องแล้ว
3. วิเคราะห์แบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

กลุ่มตัวอย่างการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวชาวสเปนที่เดินทางมาท่องเที่ยวในป่างช้างอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตารางของ Taro Yamane (นราศรี ไววานิชกุล และชูศักดิ์ อุดมศรี, 2538) ความคลาดเคลื่อนที่ .05 โดยการคำนวณกลุ่มตัวอย่างดังนี้

โดย	n	=	จำนวนของขนาดตัวอย่าง
	N	=	จำนวนรวมของประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา
	e	=	ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ ในการศึกษาที่กำหนดเท่ากับ .05

โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความผิดพลาดสูงสุดที่จะเกิดขึ้น 0.05 ซึ่งคำนวณขนาดตัวอย่างได้จำนวน 385 คน สํารองเพิ่ม 15 คน จะได้เท่ากับจำนวน 400 คน ซึ่งทำการเก็บข้อมูลกลุ่ม

4. นำผลการวิเคราะห์มาสรุปและนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.)

2. สถิติเชิงอนุมานที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

2.1 Independent Sample t-test สำหรับทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยประชากร 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2550: 109)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

2.2 Pare Simple t-test สำหรับทดสอบความคาดหวังและการรับรู้

2.3 One – Way ANOVA (F-test) สำหรับทดสอบค่าเฉลี่ยของประชากรตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และหากพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้สถิติ Least Significant Difference (LSD) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546: 333)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถ สรุปได้ดังนี้

ในส่วนของเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สำหรับสถานภาพ พบว่าส่วนใหญ่สมรส ส่วนอายุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี ระดับการศึกษาจบปริญญาตรี อาชีพพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชนและรายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 1,500 – 2,500 €

ลักษณะการเดินทาง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เดินทางกับคู่รัก สำหรับการเป็นสมาชิกองค์กรเกี่ยวกับสัตว์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ใช่สมาชิกองค์กรเกี่ยวกับสัตว์การขอดูสารคดีสัตว์หรือรายการทีวีเกี่ยวกับสัตว์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ขอดูสารคดีสัตว์หรือรายการทีวีเกี่ยวกับสัตว์ การรับรู้การใช้ความรุนแรงกับช้างในไทยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยรับรู้การใช้ความรุนแรงกับช้างในไทย การมีสัตว์เลี้ยงในบ้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสัตว์เลี้ยงในบ้าน

การเปรียบเทียบการรับรู้และความคาดหวังของนักท่องเที่ยวชาวสเปนต่อการท่องเที่ยวปางช้าง

อำเภอแม่แตง เชียงใหม่

ประเภท	ค่าเฉลี่ย การรับรู้	ค่าเฉลี่ย ความ คาดหวัง	t- test	Sig.	ผลการ ทดสอบ	ความพึงพอใจ
1. ปัจจัยดึงดูดการท่องเที่ยว	4.12	3.61	13.194	.000	แตกต่าง	นักท่องเที่ยวพึงพอใจ
2. กิจกรรมการท่องเที่ยว	3.93	3.34	13.257	.000	แตกต่าง	นักท่องเที่ยวพึงพอใจ
3. สิ่งอำนวยความสะดวก	3.71	3.25	14.083	.000	แตกต่าง	นักท่องเที่ยวพึงพอใจ
4. ปัจจัยการช่วยเหลือช้างและการเดินทาง	3.79	3.33	12.025	.000	แตกต่าง	นักท่องเที่ยวพึงพอใจ
รวม	3.89	3.38	16.703	.000	แตกต่าง	นักท่องเที่ยวพึงพอใจ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

ผลการทดสอบ พบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวยุโรปต่างค่าเฉลี่ยความคาดหวังและค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกัน จึงทำให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ

สมมติฐานที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวสเปนที่มีเพศ สถานภาพ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ที่แตกต่างกัน มีระดับความคาดหวังในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์พบว่า เพศ ที่แตกต่างกันมีความคาดหวังของนักท่องเที่ยวยุโรปต่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกันทุกด้าน สถานภาพ ที่มีผลความคาดหวังของนักท่องเที่ยวยุโรปต่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกันทุกด้าน อายุ มีผลความคาดหวังของนักท่องเที่ยวยุโรปต่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกันทุกด้าน ระดับการศึกษา มีผลความคาดหวังของนักท่องเที่ยวยุโรปต่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกันทุกด้าน อาชีพมีผลความคาดหวังของนักท่องเที่ยวยุโรปต่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกันทุกด้าน และรายได้ต่อเดือนมีผลความคาดหวังของนักท่องเที่ยวยุโรปต่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวสเปนที่มีเพศ สถานภาพ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน มีระดับการรับรู้ในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ พบว่า เพศ มีระดับการรับรู้ในการท่องเที่ยวต่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกันทุกด้าน สถานภาพ มีระดับการรับรู้ในการท่องเที่ยวต่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกันทุกด้าน อายุ มีระดับการรับรู้ในการท่องเที่ยวต่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกันทุกด้าน ระดับการศึกษา มีระดับการรับรู้ในการท่องเที่ยวต่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกันทุกด้าน อาชีพ มีระดับการรับรู้ในการท่องเที่ยวต่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกันทุกด้าน รายได้ต่อเดือน มีระดับการรับรู้ในการท่องเที่ยวต่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกันทุกด้าน

สมมติฐานที่ 3 ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวยุโรปต่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกัน จังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ พบว่า การเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยความคาดหวังและค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกัน โดย ค่าเฉลี่ยการรับรู้มากกว่าค่าเฉลี่ยความคาดหวังในทุกด้าน จึงทำให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจทุกด้าน

สมมติฐานที่ 4 นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวต่างกัน ผลการวิเคราะห์ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวสเปนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีทัศนคติในการท่องเที่ยวต่างกัน ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของนักท่องเที่ยวยุโรปต่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกันทุกด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มัธยมศึกษาและประกาศนียบัตรวิชาชีพ แตกต่างกับปริญญาตรีมัธยมศึกษาและประกาศนียบัตรวิชาชีพ แตกต่างกับปริญญาโทหรือสูงกว่า

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความคาดหวังและการรับรู้ ทัศนคติของนักท่องเที่ยวยุโรปต่อการท่องเที่ยวต่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกัน จังหวัดเชียงใหม่ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. จากการศึกษาระดับความคาดหวังของนักท่องเที่ยวยุโรปต่างค่าเฉลี่ยการรับรู้ แตกต่างกัน จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 4 ด้านได้แก่ ด้านสิ่งดึงดูดใจของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านปัจจัยอื่น เช่น การช่วยเหลือและการเดินทาง พบว่า ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ระดับความคาดหวังที่อยู่ในระดับสูงได้แก่ ด้านสิ่งดึงดูดใจของสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งหมายถึง นักท่องเที่ยวคาดหวังว่าจะได้มีโอกาสสัมผัสธรรมชาติสวยงามของปางช้าง การจัดการที่เป็นระเบียบภายในปางและมีโอกาสได้สัมผัสกับช้างอย่างใกล้ชิดหลากหลายเชือก ทั้งนี้อาจเกิดจากความต้องการหรือความปรารถนาของนักท่องเที่ยวที่คาดหวังสัมผัสใกล้ชิดกับสัตว์ที่มีขนาดใหญ่และฉลาดสามารถนำมาฝึกได้ ซึ่งแตกต่างจากการท่องเที่ยวในแบบเดิมที่เป็นการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์หรือศาสนา อันทำให้รู้สึกเบื่อหน่ายจำเจกับสถานที่เดิม ๆ สอดคล้องกับทฤษฎีความคาดหวัง พาราสุมาน,ไซแธมอลและแบร์รี Parasuraman,Zeithaml & Berry (อ้างถึงใน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

Novabizz.com,1990) ระบุถึงปัจจัยหลักที่มีผลต่อความคาดหวังของผู้บริการได้แก่การได้รับการบอกเล่า คำแนะนำจากบุคคลอื่นความต้องการของแต่ละบุคคลประสบการณ์ในอดีตข่าวสารจากสื่อและจากผู้ให้บริการ

2. จากการศึกษาาระดับการรับรู้จริงของนักท่องเที่ยวชาวสเปนต่อการท่องเที่ยวปางช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 4 ด้านได้แก่ ด้านสิ่งดึงดูดใจของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกด้านปัจจัยอื่น เช่น การช่วยเหลือช้างและการเดินทาง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวชาวสเปนมีความคาดหวังไว้ต่ำกับการท่องเที่ยวปางช้างอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากข่าวสารความรุนแรงที่เกิดการใช้แรงงานช้าง การใช้ช้างเพื่อการแสดงละครสัตว์ และทัศนคติส่วนตัวของนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับ พาราสุมาน,ไซธแอมและแบร์รี Parasuraman,Zeithaml & Berry (อ้างถึงใน Novabizz.com,1990) ระบุถึงปัจจัยหลักที่มีผลต่อความคาดหวังของผู้บริการ ได้แก่การได้รับการบอกเล่า คำแนะนำจากบุคคลอื่นความต้องการของแต่ละบุคคลประสบการณ์ในอดีตข่าวสารจากสื่อและจากผู้ให้บริการ

3. การวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความคาดหวังของนักท่องเที่ยว กับ การรับรู้จริงที่มีต่อการท่องเที่ยวปางช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 ที่ตั้งไว้จากผลการวิเคราะห์ สามารถนำไปประเมินคุณภาพการท่องเที่ยวปางช้าง โดยการเปรียบเทียบความคาดหวังที่จะได้รับการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ได้รับจริงตามการรับรู้ของนักท่องเที่ยว (Parasuraman,Zeithaml & Berry,1989: 133) พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้จริงโดยรวมและในแต่ละด้าน อยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยของระดับความคาดหวังของนักท่องเที่ยว จึงสรุปได้ว่า คุณภาพการท่องเที่ยวของปางช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับที่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ เนื่องจากความคาดหวังที่เกี่ยวกับความปรารถนาหรือความต้องการที่คาดว่าจะเกิดในบริการนั้นๆ (Parasuraman,Zeithaml & Berry,1989: 16) ด้านการท่องเที่ยวปางช้างอยู่ในระดับต่ำกว่าการรับรู้จริง เนื่องจากข่าวสารการรับรู้ของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวปางช้างมีปัญหาด้านลบ การใช้แรงงานสัตว์และการค้าสัตว์สอดคล้องกับ Parasuraman,Zeithaml & Berry (อ้างถึงใน Novabizz.com,1990) ระบุถึงปัจจัยหลักที่มีผลต่อความคาดหวังของผู้บริการ ได้แก่การได้รับการบอกเล่า คำแนะนำจากบุคคลอื่นความต้องการของแต่ละบุคคลประสบการณ์ในอดีตข่าวสารจากสื่อและจากผู้ให้บริการ

4. ในส่วนของทัศนคติผลการวิจัยพบว่ามีให้ความสำคัญด้านทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่อปางช้าง การที่ช้างควรถูกอยู่ในป่าเท่านั้น การมีปางช้างช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวท้องถิ่น การไม่ควรนำช้างออกมาจากถิ่นที่อยู่อาศัยเดิม การไม่ชอบช้างแสดงเหมือนละครสัตว์ การนั่งช้างชมธรรมชาติไม่เป็นการทารุณสัตว์ การใช้ช้างเพื่อการแสดงไม่เสียหาย และวัฒนธรรมการเลี้ยงช้างควรรักษา กลุ่มสนับสนุนการใช้ช้างเพื่อการท่องเที่ยว ตามลำดับ ซึ่งจากผลการวิจัยมีทั้งด้านบวกและด้านลบ สอดคล้องกับงานของ Wood, W. (2000) ทัศนคติ คือการประเมินวัตถุทัศนคติตั้งแต่เชิงลบมากถึงบวกมาก มุมมองร่วมสมัยมากที่สุดในทัศนคติยังอนุญาตให้คนยังสามารถขัดแย้งหรือขัดแย้งกับวัตถุโดยถือพร้อมทั้งทัศนคติเชิงบวกและลบต่อวัตถุเดียวกัน เรื่องนี้นำไปสู่การถกเถียงกันว่าบุคคลสามารถถือทัศนคติหลายต่อวัตถุเดียวกัน ทัศนคติและความสำคัญต่อการรับรู้ของนักท่องเที่ยวต่อปางช้าง ส่วนใหญ่ ฉันคิดว่าช้างควรถูกอยู่ในป่าเท่านั้น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวสเปน ต่อการท่องเที่ยวปางช้างในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณเพื่อให้ผลที่ครบถ้วนควรเป็นข้อมูลแบบเชิงลึกมากขึ้น ควรศึกษา ความคาดหวัง และการรับรู้ของนักท่องเที่ยวยุโรปและเอเชีย ต่อการท่องเที่ยวปางช้าง ซึ่งเป็นการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบเชิงปริมาณระหว่าง นักท่องเที่ยว 2 ทวีป ทำให้เข้าใจในความแตกต่างมากยิ่งขึ้น หรือ การศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาว สเปนและชาวจีน ต่อการท่องเที่ยวปางช้าง ซึ่งเป็นการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบเชิงปริมาณระหว่างนักท่องเที่ยว 2 ประเทศ

การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบบ Focus Group Interview เรื่องการมีส่วนร่วมของ นักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวปางช้างเชิงอนุรักษ์และช่วยเหลือช้าง ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการ ที่แท้จริงของนักท่องเที่ยว และทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวปางช้างแบบมหาชน (Mass Tourism) และแบบ อนุรักษ์ธรรมชาติ (Eco-Tourism) ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการที่แท้จริงของนักท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

กรมการท่องเที่ยว. (2559). สถิตินักท่องเที่ยวโดยภาพรวมประจำปี. สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2559

แหล่งที่มาจาก : <http://www.tourism.go.th>

กันตพงษ์ เครือศิริกุล. (2556). แนวทางการจัดการและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัดที่ประสบ อุทกภัยในเขตอำเภอ พระนครศรีอยุธยาเมืองแห่งประวัติศาสตร์. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจบัณฑิต. สาขาการจัดการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

กุลวรา สุวรรณพิมล (2548). หลักการมัคคุเทศก์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แสงดาว.

จันทร์จร ฤกษ์ชัย. (2557). การรับรู้ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต.

จันทร์สุตา ว่องทวีทรัพย์ดี. (2551). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม.

ทองบุหงา ภูมิพานิช. (2539). การจัดงานเที่ยว. กรุงเทพฯ : ภาควิชาศิลปอาชีพ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธีระ ชีวะเกรียงไกร. (2551). การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มสนุก (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร กาฬสินธุ์). วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

นรพล เกตุทัต. (2557). แรงจูงใจการท่องเที่ยวและการแบ่งกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวชาวยุโรปที่เดินทางมาท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต

เพ็ญญา แซ่แต้. (2555). ปัจจัยสำคัญที่มีต่อความภักดีในการใช้บริการคลินิกทันตกรรมเอกชนของผู้บริโภคในเขต กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

- วัชรพล คงเจริญ. (2558). ปัจจัยการยอมรับนวัตกรรมที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการธนาคารผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อังคณา ศิลปะวิสุทธิ. (2552). ทักษะคิดและความรักดีต่อตราสินค้าจากการให้บริการคอลล์เซ็นเตอร์ กรณีศึกษาบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน). (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). อุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิชาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ประภาศรี เทิกขุนทด, พลสิทธิ์ ศรีศิริ และวิจิตรา บุญแล. (2551). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยววัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์). การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตง สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Abraham, K.K. (1974). The Psychology and Motivation. New York: Pretice – Hall, Inc.,
- Coe, M. and Scribner, S. (1974). Culture and Thought. New York: John Wiley and Sons.
- Coltman, Michael M. (1988). Tourism Marketing. New York: Van Nostrand reinhold.
- Crompton, J.L. (1979). Motivations for Pleasure Vacation. Annals of Tourism Research, Vol.6

